

**Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Торгово-промислова політика України
ОНП «ЕКОНОМІКА»**

Шифр за ОП	Назва	Тип	Рівень вищої освіти	Період вивчення		Кількість кредитів	Вид підсумкового контролю
				Рік, коли пропонується вивчення	Семестр		
ВК-10	Торгово-промислова політика України	Вибіркова навчальна дисципліна	Третій (освітньо-науковий)	2	3	3	Диференційований залік

Мова навчання: українська.

Форми здобуття освіти: очна, заочна.

Види навчальних занять: лекції, семінарські заняття.

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, метод проблемного викладання, репродуктивний та інші відповідно до навчальних занять.

Оцінювання: поточне, підсумкове.

Мета викладання навчальної дисципліни: формування системного розуміння теоретичних засад, інституційних механізмів та практичних інструментів формування й реалізації торгово-промислової політики України в умовах глобалізації, інтеграції до світового економічного простору та структурної трансформації національної економіки, а також набуття навичок аналізу її ефективності та прогнозування розвитку.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК02.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК04.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК05.	Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК01.	Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.
СК05.	Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 01.	Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.
---------	---

ПРН 02.	Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.
ПРН 03.	Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.
ПРН 05.	Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.
ПРН 08.	Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.
ПРН 09.	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.

Засоби діагностики успішності навчання: усне опитування та участь у наукових дискусіях на семінарських заняттях, питання для поточного контролю, тести, питання для підсумкового контролю, оцінювання результатів неформальної освіти в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті; підсумковий контроль у формі диференційованого заліку, що передбачає комплексну перевірку рівня досягнення програмних результатів навчання.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Теоретико-методологічні засади торгово-промислової політики

Сутність, принципи та функції торгово-промислової політики. Еволюція підходів до її формування (протекціонізм, фритредерство, неоіндустріалізм). Взаємозв'язок промислової та торговельної політики. Роль держави у забезпеченні структурної модернізації економіки.

Тема 2. Глобальні ланцюги доданої вартості як фактор розвитку національної економіки

Концепція глобальних ланцюгів доданої вартості (GVC). Інтеграція України у світові виробничі мережі. Підвищення локалізації виробництва та створення високої доданої вартості. Інструменти стимулювання експорту високотехнологічної продукції.

Тема 3. Стратегічні цілі та механізми реалізації національної моделі торгово-промислової політики

Пріоритети структурної перебудови економіки. Інституційні механізми реалізації політики. Державні програми підтримки промисловості. Баланс внутрішніх і зовнішніх економічних інтересів.

Тема 4. Домінанти трансформації системи міжнародної торгівлі у глобальному вимірі

Цифровізація міжнародної торгівлі. Регіоналізація та нові торговельні альянси. Торговельні війни та санкційна політика. Трансформація світових правил торгівлі в умовах гео економічної нестабільності.

Тема 5. Державне регулювання торгово-промислової політики у рамках СОТ

Інструменти тарифного і нетарифного регулювання. Антидемпінгові та компенсаційні заходи. Балансування торговельно-економічних відносин. Гармонізація українського законодавства з міжнародними нормами.

Тема 6. Інституційне забезпечення та моніторинг торгово-промислової політики

Система державних органів, відповідальних за формування і реалізацію політики. Показники оцінювання ефективності. Моніторинг результативності заходів підтримки експорту та промислового розвитку. Інформаційно-аналітичне забезпечення.

Тема 7. Ефективність інституту відповідальності у сфері захисту економічної конкуренції: американська та європейська доктрини

Теоретичні засади антимонопольного регулювання. Особливості американської моделі (прецедентне право, акцент на споживчому добробуті) та європейської моделі (регуляторний підхід, захист структури ринку). Механізми відповідальності за порушення конкуренції. Значення конкурентної політики для ефективності торгово-промислової стратегії України.

Тема 8. Аналіз ефективності торгово-промислової політики національної економіки

Кількісні та якісні показники оцінки. Вплив політики на ВВП, зайнятість, експортну структуру. Методи економіко-математичного аналізу. Порівняльний аналіз із країнами-конкурентами.

Тема 9. Сценарне моделювання та прогнозування розвитку торгово-промислової політики

Методи прогнозування та сценарного аналізу. Оцінка ризиків і зовнішніх викликів. Побудова альтернативних моделей розвитку. Стратегічне планування у довгостроковій перспективі.

Тема 10. Стимулювання економічного розвитку на основі торговельно-економічних пріоритетів України

Формування національних пріоритетів експорту. Підтримка інноваційних і високотехнологічних галузей. Розвиток державно-приватного партнерства. Індустріальні парки, кластери, спеціальні економічні зони. Забезпечення конкурентоспроможності на світових ринках.

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія, консультація, обговорення тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації, метод демонстрацій: та інші); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій тощо); практичний, пошуковий метод.

Методи оцінювання:

Для поточного контролю: у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти); самостійна робота, неформальна освіта (онлайн-курси та платформи) тощо;

Для підсумкового контролю: проведення підсумкового контролю (усна та/або письмова відповідь, тестування тощо).

Засоби діагностики результатів навчання:

Поточний контроль може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.

Підсумковий контроль передбачає проведення диференційованого заліку.

Порядок оцінювання результатів навчання:

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою.

Поточний контроль та самостійна робота = 60 балів.

Підсумковий контроль = 40 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60											Підсумковий контроль	Сума	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Самостійна робота			
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Рекомендована література:

1. Єрохін С.А., Кучин С.П., Штулер І.Ю. Ефективність інституту відповідальності у сфері захисту економічної конкуренції: американська та європейська доктрини// Актуальні проблеми економіки. – 2023. - №10 (268). – с.94-100 (Фахове видання, категорія «Б») URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2023/10/10.23.topic_Serhii-%D0%90.-Ierokhin-Serhiy-P.-Kuchyn-Iryna-Yu.-Shtuler-94-100.pdf

2. Григорова-Беренда, Л. І., & Каверіна, К. О. (2022). Торговельна політика та зовнішня торгівля Європейського Союзу. Вісник Харківського національного університету імені ВН Каразіна, 6-15. <https://numl.org/1hfT>

3. Кушніренко, О. М., & Зарудна, О. С. (2019). Торговельна політика як інструмент стимулювання промислового розвитку України. Економічний вісник університету, (42), 90-102. <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=801213>

4. Осташко, Т., & Венгер, В. (2023). Торговельна політика України в Азії в умовах багатопольярної глобалізації. Економіка і прогнозування, (2), 92-117. <https://numl.org/1hfU>

5. Казакова, Л. О. (2021). Зовнішньоторговельна політика України: понятійно-категорійний апарат. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/8450da8d-2aa2-4ebc-baf6-0d5b4018db90/content>

6. Король, М. М., & Токар, К. В. (2023). Основні напрямки формування зовнішньоторговельної політики держави. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/items/e584b68a-c29d-42cd-86e4-4d0f434d7d61>

7. Ружинська, О. В. (2022). Трансформація зовнішньоторговельної політики ЄС в сучасних умовах. Економіка і організація управління, 107-116. <https://journals.donnu.edu.ua/index.php/eou/article/view/12141>

Інформація про викладача: Штулер Ірина Юрївна, доктор економічних наук, професор.

Гарант освітньої програми:

Єрохін Сергій Аркадійович,
доктор економічних наук, професор

